

Hướng đến phát triển toàn diện người học

Trung tâm Giáo dục Thể chất và Thể thao, ĐHQGHN được tổ chức theo mô hình đặc thù, tạo sự liên thông, liên kết trong việc tổ chức giảng dạy môn học Giáo dục thể chất trong tất cả các chương trình đào tạo bậc đại học, khối trung học phổ thông thuộc ĐHQGHN và các đơn vị khác theo yêu cầu và khả năng của đơn vị. Trung tâm đang tích cực đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng cá thể hóa nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, hướng đến phát triển toàn diện người học. Phấn đấu đến năm 2025 trở thành Trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học có chất lượng cao trong lĩnh vực giáo dục thể chất và thể thao trường học ở Việt Nam.

Xung quanh vấn đề đổi mới hoạt động giảng dạy của Trung tâm trong thời gian tới, ông Nguyễn Việt Hòa, Giám đốc Trung tâm, cho biết:

■ MINH PHƯƠNG (thực hiện)

GIÁM ĐỐC ĐHQGHN
NGUYỄN KIM SON:

Trung tâm cần tính đến việc hình thành các ngành đào tạo mới mang tính liên ngành, liên thông giữa các đơn vị trong ĐHQGHN. Cùng với đó tiếp tục thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao tiếp tục về giảng dạy tại Trung tâm để tiếp tục phát triển các ngành học mới.

Kể từ khi thành lập cho đến nay, Trung tâm Giáo dục Thể chất và Thể thao, ĐHQGHN đã và đang từng bước khẳng định vị trí là một trung tâm đào tạo và nghiên cứu khoa học có chất lượng trong lĩnh vực giáo dục thể chất và thể thao trường học của ĐHQGHN. Đặc biệt trong công tác đào tạo, chương trình môn học Giáo dục thể chất được chuyển đổi sang học chế tín chỉ một cách hợp lý và khoa học theo hướng nâng cao tính tự giác, tích cực của người học. Nội dung giảng dạy thường xuyên được cập nhật phù hợp với xu thế phát triển của ĐHQGHN nhằm trang bị những kiến thức, kỹ năng cơ bản trong rèn luyện thể chất nói chung và những môn thể thao mà sinh viên yêu thích. Chỉ tính riêng giai đoạn 2014 - 2018, mỗi năm Trung tâm tổ chức giảng dạy cho khoảng 22.000 lượt sinh viên. Trung tâm cũng đã biên soạn và xuất bản 17 giáo trình các môn học Giáo dục thể chất, công bố hơn 20 bài báo khoa học đăng trên tạp chí khoa học chuyên ngành trong nước và 29 đề tài nghiên cứu khoa học các cấp.

Với sứ mệnh “tiên phong” trong đổi mới công tác GDTC và thể thao trường

học, tiệm cận phương thức đào tạo tiên tiến, khẳng định thương hiệu và tạo tiền đề cho định hướng phát triển trong tương lai, lãnh đạo Trung tâm GDTC&TT đã có nhiều quyết sách mang tính cách mạng và đổi mới, trong đó có quyết định thành lập 2 bộ môn giảng dạy các môn học GDTC nhằm thống nhất đầu mối đào tạo, thống nhất chương trình đào tạo và điều quan trọng là mỗi bộ môn được tăng cường và phát huy tính chủ động chuyên môn của mình để nâng cao chất lượng đào tạo, nghiên cứu khoa học, tổ chức các hoạt động thể dục thể thao, từng bước đưa Trung tâm trở thành đơn vị đào tạo và nghiên cứu khoa học chất lượng cao hàng đầu của cả nước và vươn tới đẳng cấp Quốc tế trong lĩnh vực GDTC và thể thao trường học. Thành tích thi đấu thể thao của các đội tuyển ĐHQGHN tính đến hết năm 2018 là 100 huy chương vàng, 98 huy chương bạc, 139 huy chương đồng; cử giảng viên tham gia công tác trọng tài cùng các liên đoàn thể thao trong nước và quốc tế (trong đó có 5 trọng tài cấp quốc tế và 3 trọng tài cấp quốc gia).

Ông có đánh giá như thế nào về chương trình môn học và đề cương môn học GDTC ở ĐHQGHN hiện nay?

Chương trình môn học GDTC trong ĐHQGHN, gồm 4 tín chỉ và được cụ thể hóa cho hai nhóm sức khỏe: nhóm cơ bản dành cho sinh viên có sức khỏe bình thường gồm 14 môn học; nhóm đặc biệt dành cho các sinh viên có sức khỏe yếu, khả năng vận động kém do thương tật hoặc dị tật bẩm sinh gồm 4 môn học. Chương trình môn học GDTC tại Trung tâm được điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh thực tiễn và yêu cầu của người học. Các môn học đa dạng và phong phú, sinh viên có nhiều sự lựa chọn để hoàn thành môn học như thêm 2 môn học mới như: Bóng chuyền hơi và Võ tự vệ. Đề cương môn học cũng thường xuyên được cập nhật và điều chỉnh, bao gồm cả điều chỉnh cách thức đánh giá và phương pháp giảng dạy cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn.

Về phương pháp giảng dạy, phương pháp kiểm tra đánh giá được xem xét và điều chỉnh cho phù hợp với yêu cầu

thực tế. Tuy nhiên, do các công cụ phương tiện hỗ trợ giảng dạy không sẵn có, cùng với đặc thù của môn học nên giảng viên đa phần vẫn sử dụng phương pháp dạy - học truyền thống (phân tích, giảng giải, mô phỏng, thi phạm kỹ thuật động tác...). Tuy nhiên, việc sử dụng các phương pháp này vẫn luôn có sự điều chỉnh cho phù hợp với điều kiện thực tiễn. Hy vọng, trong tương lai gần Trung tâm sẽ có đủ các điều kiện cần thiết nhằm hỗ trợ việc triển khai các phương pháp dạy học tiên tiến...

Đổi mới hoạt động giảng dạy gắn chặt với việc ứng dụng CNTT. Đối với hoạt động giảng dạy và học tập GDTC thì việc ứng dụng này như thế nào, thưa ông?

Thực tế triển khai việc ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy môn học GDTC gặp rất nhiều khó khăn vì thiếu phòng học, trang thiết bị phục vụ giảng dạy... Bên cạnh đó môn học GDTC là môn học đặc thù, hoạt động giảng dạy chủ yếu được thực hiện trên sân ngoài trời, chịu ảnh hưởng của khí hậu, thời tiết khắc nghiệt. Nên hiện nay Trung tâm chỉ mới triển khai xây dựng

một số bài giảng sử dụng hỗ trợ của công nghệ thông tin như: môn học Lý luận GDTC và các môn thể thao cơ bản, môn cờ vua.

Khác với các môn học khác, việc giảng dạy và học tập GDTC đòi hỏi phải có một cơ sở vật chất học liệu rất đặc thù. Trung tâm giải quyết vấn đề này như thế nào?

Hiện nay, Trung tâm đã thực hiện giảng dạy cho sinh viên hệ chính quy của các đơn vị đào tạo thành viên và trực thuộc ĐHQGHN với số lượng hơn 30.000 lượt sinh viên/1 năm học. Nhưng cơ sở vật chất phục vụ công tác giảng dạy của đơn vị đang sử dụng cơ sở vật chất dùng chung (CSVC) với trường Đại học Ngoại ngữ và Kỹ thuật Mê tri. Dự kiến năm học 2019 - 2020 số lượng tuyển sinh đầu vào của ĐHQGHN lên đến 10.000 sinh viên thì địa điểm hai khu giảng dạy hiện có không đáp ứng đủ cơ sở vật chất giảng dạy để sinh viên hoàn thành môn học. Hiện trạng cơ sở vật chất của Trung tâm sử dụng và cơ sở vật chất dùng chung được thể hiện như:

Về phòng giảng dạy từ năm 2009 đến nay, Trung tâm không có phòng giảng dạy lý thuyết và môn cờ vua, do

đó Trung tâm đã chủ động liên hệ với các đơn vị đào tạo, tạo điều kiện cho Trung tâm có được phòng giảng dạy lý thuyết cho sinh viên. Về cơ sở vật chất phòng giảng dạy lý thuyết hiện tại đang gặp nhiều khó khăn để mở các lớp lý thuyết. Do không có phòng giảng dạy lý thuyết nên không thể đầu tư trang thiết bị nghe, nhìn đa phương tiện trong lớp học. Đây cũng chính là những hạn chế việc ứng dụng công nghệ thông tin đa phương tiện trong giảng dạy.

Về trang thiết bị, sân bãi dụng cụ tập luyện, thực trạng CSVC của Trung tâm GDTC&TT ĐHQGHN có ảnh hưởng rất lớn tới chất lượng giảng dạy và hoạt động TDTT ngoại khóa. Tuy nhiên, trong điều kiện thực tế hiện tại của ĐHQGHN, việc đầu tư CSVC như sân vận động, nhà thi đấu, bể bơi... trên diện tích nhỏ hẹp tại nội thành Hà Nội là hoàn toàn không thể. Do đó việc tận dụng tối đa CSVC hiện có và một số ít cơ sở vật chất của từng đơn vị trong ĐHQGHN là vô cùng quan trọng.

Theo ông, cơ sở vật chất hiện có đã đáp ứng những tiêu chí và tiêu chuẩn được quy định cũng như số

lượng sinh viên lớn từ các đơn vị trong ĐHQGHN?

Theo quy định của Bộ GD&ĐT tất cả các trường đều phải có sân tập đảm bảo từ 3.5m² - 4m²/1 sinh viên, con số này ở ĐHQGHN là chưa đảm bảo. Thực tế ĐHQGHN chỉ có 2 khu tập luyện trong các cơ sở sân bãi, nhà tập phục vụ công tác GDTC và TDTT ngoại khóa là Khu liên hợp thể thao ĐHQGHN số 02 Phạm Văn Đồng (7.400 m²) và sân Kỳ túc xá Mỹ Trì (2.450 m²) để giảng dạy các môn học chính khóa và ngoại khóa cho hơn 30 nghìn SV.

Trong những năm qua mặc dù được Ban Giám đốc ĐHQGHN quan tâm đầu tư nhưng thực trạng CSVC phục vụ cho hoạt động TDTT nói chung và phục vụ cho phong trào TDTT ngoại khóa nói riêng còn nhiều khó khăn và rất hạn chế. Đây chính là nguyên nhân gây ảnh hưởng đến chất lượng giảng dạy cũng như việc đổi mới hoạt động giảng dạy giai đoạn 2019-2025.

Với số lượng sinh viên tăng nhanh trong những năm gần đây Trung tâm gặp không ít khó khăn trong công tác tổ chức giảng dạy môn học, giảng dạy chính khóa không đáp ứng đủ do

thiếu CSVC. Trung tâm phải mở thêm các lớp học ngoài giờ để các em hoàn thành được môn học. Nhưng theo kế hoạch tuyển sinh của ĐHQGHN năm học 2019-2020 số lượng sinh viên tăng lên 10.000 thì đây là một thách thức không nhỏ trong việc tổ chức các lớp học môn GDTC.

Xin ông cho biết mục tiêu đổi mới hoạt động giảng dạy ở Trung tâm trong thời gian tới?

Trung tâm đã có kế hoạch và lộ trình trong việc triển khai các giải pháp đổi mới hoạt động giảng dạy nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, hướng đến phát triển toàn diện người học. Đến năm 2025 trở thành Trung tâm đào tạo, nghiên cứu khoa học có chất lượng cao trong lĩnh vực giáo dục thể chất và thể thao trường học ở Việt Nam. Trong đó, đổi mới hoạt động giảng dạy ở Trung tâm hướng tới một số mục tiêu cụ thể như sau:

Trước hết là chuyển hoạt động giảng dạy và học tập theo hướng đổi mới sáng tạo, phát huy năng lực sáng tạo của sinh viên và tăng khả năng thích ứng của sinh viên với thị trường lao động trong thời đại 4.0. Đồng thời, đổi

mới một cách tổng thể và hệ thống từ phương pháp giảng dạy, công nghệ dạy - học, phương pháp kiểm tra đánh giá đến các hoạt động đào tạo, giáo trình, học liệu, cơ sở vật chất, trình độ và kỹ năng của giảng viên, thích ứng với xu hướng mới của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Trung tâm có những chuẩn bị gì để thực hiện thành công đề án đổi mới hoạt động giảng dạy trong thời gian tới?

Trước hết chúng tôi đã tích cực nghiên cứu, giao lưu, trao đổi học thuật, trao đổi đoàn cán bộ, học hỏi phương pháp giảng dạy ở một số trường đại học tiên tiến trong khu vực và trên thế giới.

Trong việc mời các chuyên gia đầu ngành trong nước đến tư vấn cho cán bộ, giảng viên trong việc đổi mới phương pháp giảng dạy môn học Giáo dục thể chất tại đơn vị.

Bên cạnh đó, Trung tâm đặc biệt chú trọng cử giảng viên đi học hỏi, trao đổi giảng viên. Trung tâm đã cử một số cán bộ quản lý, giảng viên đi học hỏi, trao đổi với một số trường đại học trong và ngoài nước như: Trường Đại học TDTT

TW1; Trường Đại học Sư phạm TĐT Hà Nội; Đại học Quốc gia Tp. HCM; Đại học Đà Nẵng; Trường Đại học Tôn Đức Thắng TP HCM; Trường Đại học Bắc Hoa, Trung Quốc; Trường Đại học Tô Châu, Trung Quốc; Trường Đại học Khâm Châu, Trung Quốc; Trường Đại học Khoa học Công nghệ Quảng Châu, Trung Quốc; Trường Đại học Khon Kean, Thái Lan.

Ông có thể cho biết các giải pháp mà Trung tâm hướng tới trong đổi mới hoạt động giảng dạy trong thời gian tới?

Về phương pháp giảng dạy và kiểm tra, đánh giá, Trung tâm sẽ tập trung: Tổ chức tập huấn cho giảng viên về công tác quản lý và phương pháp giảng dạy tiên tiến do các chuyên gia hàng đầu của các cơ sở giáo dục đại học trong nước và quốc tế; Tăng cường thiết bị hỗ trợ dạy học gắn với công nghệ thông tin, đa phương tiện mô phỏng

3D các bài tập thực hành; Tập huấn cho cán bộ giảng dạy và cán bộ quản lý về việc số hóa các bài thực hành, thực tập và kinh nghiệm đổi mới phương pháp giảng dạy trong quá trình đào tạo; Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hình thức làm bài tập nhóm nhằm phát triển các kỹ năng hỗ trợ như: kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng tổng hợp, kỹ năng phân tích thông tin, kỹ năng xử lý số liệu, kỹ năng thuyết trình...; Đổi mới hoạt động giảng dạy bằng phương pháp tiếp cận tư duy đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp một số môn học Giáo dục thể chất; Đổi mới nội dung và hình thức kiểm tra đánh giá theo hướng tiếp cận năng lực người học; Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá năng lực từng môn học GDTC để đặc cách các tin chỉ cho sinh viên đã đáp ứng được trình độ tập luyện theo yêu cầu, nhằm mục đích giảm tải áp lực về số lượng sinh viên trong bối cảnh cơ sở vật chất chưa đáp ứng được so với số

lượng sinh viên tuyển sinh đầu vào của ĐHQGHN; Xây dựng thí điểm một số môn học online theo hướng giảm thời gian lên lớp lý thuyết thuần túy, tăng thời gian thảo luận, trao đổi. Lấy người học làm trung tâm, vận dụng năng lực tư duy, tìm tòi, sáng tạo giải quyết các vấn đề, giảng viên chỉ định hướng vấn đề và dẫn dắt người học đi đúng hướng theo nội dung bài học; Hoàn thiện các mô hình đào tạo/ Chương trình đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới sáng tạo, sử dụng được các công nghệ đào tạo và giảng dạy tiên tiến, có ứng dụng công nghệ thông tin.

Đặc biệt, một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của Trung tâm trong thời gian tới là xây dựng Đề án phát triển Trung tâm thành Khoa/Viện đào tạo để mở các mã ngành đào tạo mới mang tính liên ngành, liên thông giữa các đơn vị trong ĐHQGHN. Đây là một thể mạnh thực sự của ĐHQGHN

mà ít đơn vị đào tạo nào trên cả nước có được.

Thế còn đối với công tác quản lý, tổ chức đào tạo?

Trung tâm sẽ điều chỉnh chương trình đào tạo, thay đổi hình thức tổ chức chương trình đào tạo theo hướng tích cực hóa người học, khuyến khích người học nâng cao năng lực tiếp thu kiến thức cũng như phát huy năng lực sáng tạo và khởi nghiệp; trang bị kỹ năng, rèn luyện phẩm chất cho người học. Đặc biệt, Trung tâm sẽ chú trọng triển khai các hoạt động cốt lõi như bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, giảng viên đáp ứng theo yêu cầu đổi mới; đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học phục vụ công tác đào tạo theo hướng đổi mới; tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị, học liệu thích ứng với xu hướng đổi mới. Và cuối cùng là đẩy mạnh liên thông, liên kết trong đào tạo đáp ứng được xu thế tự chủ đại học.

Trong công tác quản lý, tổ chức đào tạo, Trung tâm sẽ tập trung: Hoàn thiện hệ thống phần mềm quản lý đào tạo; Hoàn thiện cơ sở dữ liệu đào tạo, hoàn thiện hệ thống đề cương, học liệu một số môn đáp ứng nhu cầu tra cứu và truy cập dữ liệu của sinh viên, giảng viên; Hoàn thiện hệ thống văn bản/ quy trình phối hợp quản lý đào tạo/ hệ thống biểu mẫu phục vụ công tác đào tạo, tiến hành cập nhật, lưu trữ, truy cập trực tuyến; Đào tạo đội ngũ cán bộ công tác quản lý đào tạo có năng lực, chuyên nghiệp trong nhiệm vụ được giao; Hoàn thiện các mô hình đào tạo/ Chương trình đào tạo đáp ứng yêu cầu đổi mới sáng tạo, sử dụng được các công nghệ đào tạo và giảng dạy tiên tiến, có ứng dụng công nghệ thông tin; Tổ chức các lớp học phối hợp với các đơn vị có cơ sở vật chất để giảm tải sinh viên học trên 2 khu giảng dạy hiện có (phối hợp với Trung tâm Giáo dục QP&AN); Tổ chức giảng dạy theo mô hình câu lạc bộ nhằm giảm tải số lượng sinh viên gia tăng trong ĐHQGHN cũng như thiếu về cơ sở vật chất.

Đội ngũ cán bộ giảng viên được Trung tâm chú trọng như thế nào?

Trung tâm luôn đặt con người là trung tâm của sự phát triển, đặc biệt là đội ngũ cán bộ, giảng viên. Chúng tôi sẽ xây dựng Đề án vị trí việc làm phù hợp với xu hướng phát triển của ĐHQGHN và của Trung tâm. Bên cạnh đó, đổi mới công tác tuyển dụng, sử dụng nhằm thu hút đội ngũ giảng viên giỏi theo hướng chuẩn hóa. Chú trọng công tác đào tạo và bồi dưỡng đội ngũ giảng viên theo chuẩn chức danh nghề nghiệp. Chủ động phát triển đội ngũ giảng viên hợp lý về cơ cấu đáp ứng yêu cầu quy định và mục tiêu phát triển của ĐHQGHN và của Trung tâm. Đồng thời, tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá nhằm nâng cao chất lượng chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ giảng viên. Đặc biệt là Trung tâm hoàn thiện cơ chế, chính sách, tạo động lực và môi trường thuận lợi cho đội ngũ giảng viên.

Trung tâm luôn chú trọng đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu khoa học của giảng viên, nghiên cứu khoa học để nâng cao chất lượng đào tạo. Bởi vậy, Trung tâm sẽ đẩy mạnh hợp tác nghiên cứu khoa học cũng như mời chuyên gia về tư vấn định hướng nghiên cứu.

Trung tâm có những giải pháp gì về cơ sở vật chất, học liệu phục vụ giảng dạy, thưa ông?

Chúng tôi tập trung vào hai nhóm giải pháp.

Về nhóm giải pháp về cơ sở vật chất phục vụ đổi mới hoạt động giảng dạy: Tăng cường, nâng cấp cơ sở vật chất hiện có và cơ sở vật chất dùng chung phục vụ hoạt động của Trung tâm; Tăng cường trang thiết bị, cơ sở hạ tầng, công nghệ thông tin trong cải cách việc dạy và học; Đầu tư phòng học thông minh được tích hợp sẵn các thiết bị như loa, máy chiếu, wifi... phục vụ việc giảng dạy; Đầu tư và trang bị phòng giảng dạy lý thuyết, trang thiết bị, bàn ghế cho lớp học phù hợp cho việc tổ chức các hoạt động theo nhóm, khuyến khích sinh viên thảo luận và làm việc nhóm nhiều hơn; Tăng cường và đầu tư phòng luyện tập và phục hồi chức năng sau vận động; Đầu tư các công trình thể thao phục vụ cho giảng dạy và hoạt động TDTT ngoại khóa như: sân bóng đá, quần vợt, bể bơi... hoặc thuê cơ sở vật chất của các trung tâm, các trường mở thêm môn học đặc thù như: bơi lội, cờ vua, giảng dạy lý thuyết...

Về nhóm giải pháp về học liệu: Hoàn thiện biên soạn hệ thống giáo trình, bài giảng, tài liệu tham khảo và số hóa một số môn học để sinh viên cứu, truy cập; Khuyến khích các nhà khoa học phát triển các nguồn học liệu mới; Mua bổ sung một số học liệu đáp ứng chương trình đổi mới.

Xin cảm ơn ông!

